

Rätt till vård

Rätten till hälsa

Mänskliga rättigheter

> internationell rätt/folkrätt

- reglerar **statens skyldigheter** och **individens rättigheter**
- slår fast att **alla människor är lika i värde** och rättigheter
- är **universella**
- är **alla viktiga**
- **samverkar ömsesidigt** som delar av samma helhet
- är omistliga (inalienable), d v s **kan inte fräntas människor**
- utgår från **etiska principer**
- är **internationella regler** mellan stater som utvecklats fr a efter andra världskriget

AAAQ –

Availability, Accessibility, Acceptability, Quality

Tillgång, tillgänglighet, godtagbarhet, kvalitet

fyra centrala begrepp som används för att bedöma om rätten till hälsa uppfylls.

- **Tillgång** (availability) : hälsotjänster, hälsoprogram o s v ska finnas i landet
- **Tillgänglighet** (accessibility) (även åtkomlighet): den hälsoservice som finns i ett land måste vara tillgänglig för alla i landet
 - ej diskriminerande
 - fysisk, ekonomisk, informationsmässig tillgänglighet (t ex för marginaliserade grupper, funktionsnedsatta)
- **Godtagbarhet** (acceptability): respekt för medicinsk etik och olika "kulturer"
- **Kvalitet** (quality): god vetenskaplig och medicinsk kvalitet
- Tillgång till mat, rent dricksvatten, bostad, sanitära förhållanden, hälsosam miljö, säkra och hälsosamma arbetsförhållanden krävs för att uppfylla rätten till hälsa.

Rätten till hälsa

- *"För att en människa ska kunna leva ett drägligt och värdigt liv måste rätten till hälsa vara tillgodosedd"* Regeringens webbplats :www.manskligarattigheter.se
- [FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna artikel 25](#)
- [FN:s konvention om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter artikel 12](#)
- [Europeiska sociala stadgan \(reviderad\) artikel 11](#)

Svensk lagstiftning

- Regeringsformen 1 kap 2§
- Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)
- Tandvårdslagen (1985:125)
- Socialtjänstlagen (2001:453)
- Lag om mottagande av asylsökande (1994:137)
- Lag om hälso-och sjukvård till asylsökande m.fl (2008:344)
- Lag om hälso-och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd (2013:407)

Special....

- Sjukvårdskonventioner (Norden, Storbritannien, Nordirland och kanalöarna, Ungern, Algeriet, Australien, Israel och Québec)

Legitimationen är ett ...

- kvitto **inför mig själv** på min yrkeskompetens och behörighet att fatta beslut.
- kvitto **inför samhälle och patient** att jag är behörig och kompetent att ta ställning gällande behov av vård.
-åtagande att inte diskriminera en patient utifrån kön, könsöverskridande identitet, etnicitet, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder

- **Hjälp till flyktingar finns i hela världen!**

Asylsökande och papperslösa

- Hälsoundersökningar – 7 Vårdcentraler i länet
- Primärvård
- Tandvård
- Specialiserad vård
- Socialtjänst

- Ingen får nekas akut omhändertagande!
- Ekonomi och juridisk status klaras ut i efterhand!
- All vård som ges skall vara enligt vetenskap och beprövad erfarenhet – evidensbaserad!

Resa som turist, jobba, hälsa på någon, flytta eller fly....

Persongrupp - vistelsetid i Sverige

- EU/EES + konventionspatienter
- Utlandssvenskar
- Övriga utländska medborgare
- Ambassadpersonal
- Asylsökande
- Personer som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd >papperslösa (sans papiers)

Allmänt – vistelsetid, varaktigt bosatt, folkbokförd

- Mindre än 1 år > personlig försäkring eller intyg om rätt till förmån från Försäkringskassan (t ex EU-kortet, LMA-kort, arbetsintyg/FK)
- Längre tid än 1 år (arbete/studier) i de allra flesta fall > efter ansökan bli folkbokförd

- Folkbokförd > vård, avgifter och rättigheter som "alla" andra.
- Medborgarskap oviktigt

Barn och ungdom under 18 år

inom Stockholms län

- Asylsökande barn under 18 år och barn som vistas i landet utan tillstånd har rätt till all hälso- sjukvård inklusive tandvård på samma villkor som barn folkbokförda i Sverige.
- Huvudregeln är att barn under 18 år inte betalar patientavgift för besök i öppen vård eller sluten vård.
- Undantag: För besök på akutsjukhusens akutmottagningar, Närakuten Barn vid Astrid Lindgrens Barnakut samt lättakuten på Karolinska Huddinge, är avgiften 120 kr.

barn 2

- Avgiftsfri vård gäller till exempel på:
 - ungdomsmottagningar
 - vårdcentraler
 - sjukhus
 - Folktandvården och Distriktstandvården
- Ett barn som har en smittsam sjukdom och behöver behandling får vård utan kostnad.

Vuxna – vilken vård?

Alltid enligt vetenskap och beprövad erfarenhet evidensbaserat

- Kvotflyktingar
- Asylsökande
- Papperslösa
- Oförsäkrade EU-medborgare
- Tredjelands-medborgare
- Förvarstagna
- Bevispersoner
- Anhöriga

Kvotflyktingar

- Folkbokförda med permanent uppehållstillstånd
- Rätt till familjeåterförening
- Vård som andra folkbokförda/barn och vuxna

Asylsökande

- Har en pågående asylprocess , väntar på beslut om uppehållstillstånd.
- Skall ha och kunna uppvisa ett LMA-kort

Papperslösa

(personer som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd)

- **Oförsäkrade!** (utan social- eller privat försäkring som Försäkringskassan kan agera med)
- **Icke folkbokförda** och eller utan de fyra sista siffrorna! (utskrivna svenskar, "återvändande" m fl)
- **"Kan ha" identitetshandlingar**
- ... har studerat och inte fått sitt visum/uppehållstillstånd förnyat (utbytesstudenter, doktorander m fl) och som väljer att stanna i Sverige
- ... anhöriga vars visum går ut och inte förnyas
- ...turister som "bara blir kvar"
- ...personer som arbetar och lever här **utan att söka asyl** (ofta fattigdomsrelaterat, övergrepp och förföljelse)
- Personer som fått avslag på asylansökan, men som väljer att stanna i Sverige
- Barn födda i Sverige, där asylansökan aldrig lämnats in och ingen registrering sker i hemlandet

Asylsökande och papperslösa

bevispersoner, förvarstagna

- Lagstöd för vård – landstingen har skyldigheter
- Erbjudas **frivillig avgiftsfri hälsoundersökning** (smittspårning, vaccinationskontroll, stödsamtal)
7 vårdcentraler i länet – gäller **även barn och anhöriga**

Övrig vård och tandvård:

50:- / besök, 50:- / recept Akut – annan avgift

"Vård som inte kan anstå" –

- **akut vård och behandling** (omedelbar vård)
- vård och behandling som är mer än omedelbar vård, det vill säga **lagen omfattar inte bara akut vård**
- vård och behandling av sjukdomar och skador **där även en måttlig fördröjning kan innebära allvarliga följder för patienten**
- vård som kan **motverka ett mer allvarligt sjukdomstillstånd**
- vård för att **undvika mer omfattande vård och behandling**
- vård för **att minska användningen av mer resurskrävande akuta behandlingsåtgärder**
- vård som är **följdinsatser av vård som getts (inklusive psykiatrisk vård)**

- Denna vård omfattar alla typer av vård: somatisk och psykiatrisk hälso- och sjukvård samt tandvård.
- Vård för personer med särskilda behov (som utsatts för tortyr, allvarliga övergrepp eller trauma) bör bedömas särskilt omsorgsfullt!

- Ansvarig behandlare/legitimerad personal avgör behoven
- <https://www.socialstyrelsen.se/vardochomsorgforasylsokandemedflera/halso-ochsjukvardochtandvard/vilkenvardskaerbjudas/vardsomintekanansta>

Oförsäkrade EU-medborgare och tredjelandsmedborgare...tillämpningsfråga

- Oförsäkrad EU- medborgare och folkbokförd?
- Vistelsetiden i Sverige avgör, mer än 3 månader, kan då i vissa fall anses som varaktigt bosatta och räknas som papperslösa
- <http://www.lakareivarlden.org.temp-url.se/wp-content/uploads/2012/10/EU-medborgares-rtt-till-sjukvrd.pdf>
- Tredjelandsmedborgare /Schengen – mer än 6 månader, varaktigt bosatt och papperslös?

- *"Informationen om skyldigheten att erbjuda vård som inte kan anstå till papperslösa är idag ofta svårtillgänglig, inte konsekvent och i flera fall missvisande. Det gäller särskilt informationen om tandvården....."*

*Citat ur Socialstyrelsens : **Vård för papperslösa – vård som inte kan anstå, dokumentation och identifiering vid vård till personer som vistas i landet utan tillstånd, 2016***

Vård av personer från ai X +

skl.se/halsasjukvard/vardavpersonerfranandralander.7827.html

Sveriges
Kommuner
och Landsting

Arbetsgivare,
kollektivavtal

Demokrati,
ledning, styrning

Ekonomi,
juridik, statistik

**Hälsa,
sjukvård**

Integration,
social omsorg

Näringsliv, arbete,
digitalisering

Samhällsplanering,
infrastruktur

Skola,
kultur,
fritid

[Startsida](#) / [Hälsa, sjukvård](#) / Vård av personer från andra länder

Publicerad: 15 augusti 2016 [Lyssna](#)

Vård av personer från andra länder

Här beskrivs de regler som gäller för hälso- och sjukvård till EU/EES- och konventionspatienter, utlandssvenskar, övriga utländska medborgare, asylsökande och personer som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd.

Hjälpte informationen på sidan dig? [Ja](#) [Nej](#) | [Skriv ut](#)

Hälsa, sjukvård

Vård av personer från andra länder

- Hälso- och sjukvård för asylsökande
- Vård av EU/EES- och konventionspatienter, utlandssvenskar, övriga utländska medborgare
- Vård till personer utan nödvändiga tillstånd

Windows taskbar: 14:18 2016-09-24

← → http://vardgivarguiden.se/ Start | Vårdgivarguiden x

Vårdgivarguiden
STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING

HITTA SNABBT

- EK →
- eTjänstekort →
- Smittskydd →
- Vårdhygien →
- Vårdutbud i SLL →

Sök på Vårdgivarguiden - en webbplats för dig i vården

Behandlingsstöd Patientadministration Avtal / Uppdrag Utbildning / Utveckling Innehåll A-Ö

 Underhållsarbete på Vårdgivarguiden
För närvarande pågår arbete med uppgradering av Vårdgivarguidens plattform. Vi beklagar eventuella störningar.

NYHETER

Sjunde rapporten om vården under vinterhelgerna

20 januari 2017

Just nu är det många som söker för halkskador på akutsjukhusen men något färre fall av influensa. Arbetet med att öppna fler vårdplatser fortsätter....

25 januari 2017
► Hälsomottagningarna läggs ner 31 januari

19 januari 2017
► Ny smittskyddsläkare i Stockholm

12 januari 2017
► Sjätte rapporten om vården under vinterhelgerna

SV [taskbar icons] 18:55 2017-01-30

Osäker? - Ring!

- Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, HSF
- patientavgiftsfrågor@sl.se

08-123 132 00

- Pia Skarin
- Mehrnaz Aram
- Umar Shah